

משרד החינוך
המינהל למדע ולטכנולוגיה
הפיקוח על מגמות ניהול עסקי ותו"נ

תכנית לימודים

שם התכנית: **מערכות בריאות**

מקצוע: **עבודת גמר**

כיתה: **י"ג**

תוכן

- 3 נהלים ודגשים לכתיבת עבודת גמר
- 6 דגשים להנחיית עבודת הגמר
- 7 הצעה למבנה עבודה והיקפי עמודים מומלצים לכל פרק
- 8 נספח 1 - רשימת נושאי עבודת גמר- מינהל משפטי/רפואי
- 9 נספח 2 - הצעה לעבודת גמר- מינהל רפואי
- 10 נספח 3 – משוב הפיקוח להצעת המחקר
- 11 נספח 4 - תכנון לוח זמנים לביצוע עבודת גמר
- 12 נספח 5 – בקשה למינוי בוחן
- 13 נספח 6 - דוגמאות לנושאים אפשריים לעבודת חקר במקצוע: מנהל רפואי
- 14 נספח 7 – טופס הערכת פרויקט גמר
- 16 נספח 8 - טופס הצהרה על מקוריות העבודה

נהלים ודגשים לכתיבת עבודת גמר

עם סיום הלימודים:

1. יגיש הלומד עבודת גמר אישית להערכה.
2. יגן על עבודתו בפני מעריך חיצוני.

העבודה תיכתב בנושא רפואי מבין נושאים מגוונים שיוצעו ללומד, בליווי הנחיה אישית. היקף העבודה הוא כ- 30 עמודים והיא תוגש למנחה כרוכה בשני עותקים.

נהלים

1. הגשת ההצעה ואישורה

הצעה של עבודת גמר חייבת באישור בכתב. ההצעה תאושר ע"י ועדה מטעם המפמ"ר.

הצעת העבודה תוגש על ידי התלמיד ב-2 עותקים, באמצעות ביה"ס על גבי טופס (נספח 2). מועד הגשת ההצעה: 1.12 XX

2. מרכיבי הצעת עבודת הגמר

טופס הצעת העבודה יכלול את הפרטים הבאים:

- א. שם התלמיד
- ב. ת.ז. של התלמיד
- ג. נושא המחקר המוצע ע"י התלמיד
- ד. שאלת המחקר
- ה. רשימה ביבליוגרפית קצרה עליה תתבסס העבודה
- ו. פרטים על מנחה העבודה: שם מלא, תואר אקדמי, תחום ההתמחות.

יש להימנע מהגשת הצעות זהות או בנושאים זהים ע"י תלמידים באותו בית ספר.

ניתן להגיש הצעה לעבודה אינדיווידואלית או הצעה לעבודה בזוג.

את הטופס יש למלא בשני העתקים.

בית הספר יעביר למפמ"ר את ההצעות, החתומות על ידי המנחה ועל ידי מנהל ביה"ס בצורה מרוכזת.

תלמיד שנתבקש לתקן את הצעתו (כולה או מקצתה) חייב לעשות זאת על פי ההערות וההנחיות המקצועיות. ללא התיקון לא תאושר ההצעה.

ההצעה המתוקנת תועבר לחוות דעת ולאישור הפיקוח לא יאוחר מ-20.12.XX.

רק לאחר אישור התיקון, יוכל התלמיד להתחיל בכתיבת העבודה.

3. מבנה עבודת הגמר

עבודת הגמר תכלול את המרכיבים הבאים:

א. דף שער הכולל את הפרטים הבאים:

שם בית הספר וסמל בית הספר

נושא העבודה

שם התלמיד

ת.ז. של התלמיד

שנה"ל ותאריך ההגשה

שם המנחה ותוארו

ב. תוכן עניינים שיכלול את פרוט הפרקים הראשיים, פרקי משנה, נספחים ועימוד.

ג. הקדמה שתכלול: הסבר התלמיד/ה בנימה אישית מדוע בחר/ה את הנושא, ניתן להודות למי שעזר באיסוף הנתונים, תיאור מהלך העבודה.

ד. מבוא קצר שיכלול: נושא עבודת החקר, מטרת החקר, שאלת החקר, השערת המחקר, מקורות איסוף המידע (ספרות מקצועית, פרסומים, ספרי עיון, עיתונות, אתרי אינטרנט ועוד), מסקנות והמלצות עיקריות מהחקר (למטופל, לציבור הרחב, למרפאות בקהילה ועוד)

ה. סקירת ספרות: הצגת הנושא הנחקר (שני משתנים) על היבטיו השונים (נספח 6). יש להיעזר בדוגמאות רפואיות להמחשת הנושא הנחקר, מצגת על נושא העבודה (8 שקפים).

ו. סיכום, דיון ומסקנות העולות מהעבודה, תוך כדי התייחסות אישית של הלומד לבחירת הנושא ולמסקנות שהסיק מהעבודה.

ז. רפלקציה ומשוב (כל תלמיד יכתוב רפלקציה בנפרד!)

ח. ביבליוגרפיה (עפ"י כללי ה-APA).

ט. נספחים (טפסים, מאמרים הקשורים לנושא העבודה, הצהרת הסטודנט – נספח 8 ועוד) ניתן לצרף נספחים לפי סדר הופעתם בעבודה.

4. מפרט טכני של עבודת הגמר

העבודה תוגש למנחה בשני עותקים. עותק אחד ישלח לבוחן, עותק נוסף יישאר בידי המנחה. בנוסף, יישאר עותק בידי התלמיד. מומלץ שעותק העבודה יופקד בספריית ביה"ס, לשימוש המחזורים הבאים.

העבודה תוגש על גבי גיליון בגודל A4, ברווח של שורה וחצי, גודל גופן 14, מינימום 27 עמודים (לא כולל נספחים), כרוכה בצורת חוברת.

5. תהליך הערכת עבודת הגמר

חשוב שהתלמידים יכירו מלכתחילה את תהליך ההערכה ומרכיביו. יש לעשות זאת בטרם הכניסה לתהליך העבודה ובמהלכו.

לאחר השלמת העבודה, ביה"ס יבקש בכתב מהמפמ"ר למנות בוחן-מעריך של עבודת הגמר באמצעות **טופס (נספח 5)**

מועד הגשת הבקשה למינוי בוחן – מעריך הוא **XX 31.12**
כתב המינוי לבוחן-מעריך יינתן על ידי אגף הבחינות והודעה מתאימה תישלח לביה"ס.
על ביה"ס לתאם עם הבוחן את מועד הבחינה.

מועד הגשת העבודות להערכה לבוחן חיצוני **XX 20.03**

לקראת ההגנה, ימלא הבוחן את ציון העבודות שבדק, **בטופס (נספח 7)** ובמעמד ההגנה יוסיף את ציון הבחינה וההגנה ויקבע את הציון הסופי לעבודת הגמר של התלמיד.
את תהליך ההגנה והבחינה יש לסיים עד לתאריך **XX 30.04**
ציוני התלמידים ידווחו **בטופס המיועד לכך**, כשהוא מכיל את כל הפרטים הדרושים וחתום ע"י מנהל ביה"ס.

הגשת טפסי ציונים – יש לפעול ע"פ הנחיות אגף הבחינות.

6. מעמד ההגנה

המועד ייקבע בתיאום בין ביה"ס והבוחן, בידיעת המנחה. השתתפות המנחה במעמד ההגנה הינה חובה.
במעמד ההגנה, על התלמיד להציג בפני הבוחן את הנושא, את שאלת המחקר, השערת המחקר, הסיבות לבחירתו בנושא, סיכום ומסקנות.
הבוחן ישאל שאלות הנובעות מכל ההיבטים המהווים מרכיב בעבודת התלמיד.
הציון הסופי יורכב משקלול הציון שנתן המנחה והציון שנתן הבוחן-המעריך (50% כל אחד).

דגשים להנחיית עבודת הגמר

1. יש להכין לעיונם של הלומדים רשימת נושאים מגוונים אפשריים לעבודות הגמר, תוך מתן הסבר קצר על כל נושא ונושא וציון ביבליוגרפיה ראשונית, על מנת להקל את בחירת נושא העבודה ע"י הלומד. (נספח 6)
2. מומלץ להציג לעיונם של הלומדים עבודות לדוגמה שבוצעו בבית הספר על מנת להבהיר את הדרישות והציפיות לגבי העבודה.
3. יש לסייע ללומד להגדיר את נושא והיקף העבודה.
4. יש לסייע ללומד להכין את הצעת המחקר לעבודה.
5. חומרי העזר לכתיבת העבודה יילקחו מספריה רפואית. על המנחה לארגן לכל תלמיד או זוג תלמידים ביקור ראשוני בספריה. במהלך הביקור, ידגים המנחה ללומדים כיצד מאתרים חומר רפואי רלוונטי בספריה ואת דרכי השימוש בשירותיה. יש להדגיש, כי גם חומר רפואי הלקוח מהאינטרנט הוא מקור מקובל לעבודה, וניתן להנחות את הלומדים להיעזר באינטרנט, כאשר מדובר באתרים רפואיים בלבד.
6. המנחה יקבע לכל לומד סדרת מפגשים אישית במהלך הלימודים, על מנת לעקוב אחרי תהליך כתיבת העבודה, לתקן טיוטות ולפתור בעיות שונות שהלומד נתקל בהן.
7. מומלץ כי שעות ההנחיה יהיו קבועות במערכת הלימודים.
8. כמו כן, המנחה יקבע במקביל לבחירת נושאי העבודה ע"י הלומדים לוח זמנים ברור ואחיד הבנוי משלבים באמצעות **נספח 4**, כאשר לכל שלב נקבע מראש תאריך יעד סופי ע"י המנחה. המטרה היא לגרום ללומדים לחלק את פרק הזמן העומד לרשותם לכתיבת העבודה בצורה יעילה, שתגרום להפחתת מתחים ולחצים לקראת סיום הלימודים, וכמו כן, לסייע למנחה לעקוב אחרי תהליך כתיבת העבודה.
9. לאחר הגשת העבודות, המנחה יערוך פגישת הדמיה קצרה לכל תלמיד לקראת ההגנה על העבודות בפני בוחן חיצוני [הגנה זוטא]. בפגישה ישאל המנחה את התלמיד שאלות שונות על עבודתו, על מנת להכין את התלמיד למפגש עם הבוחן. בתום הפגישה, יעריך המנחה את ידיעותיו של התלמיד, וימליץ לו כיצד להוסיף ולהכין עצמו למפגש עם הבוחן.
10. כמו כן, ניתן לערוך פגישה נוספת בהשתתפות כל הלומדים, בה יציג כל לומד בקצרה את עיקרי עבודתו.
11. המנחה יבדוק את טיוטות העבודה בשלבי הכנתה וכן את הטיוטה הסופית.
12. המנחה יקבע "ציון מגן" לעבודה שיתבסס על: פעילות התלמיד במהלך העבודה – יוזמה, אחריות, הבנת החומר התיאורטי ויישומו, איכות העבודה.

הצעה למבנה עבודה והיקפי עמודים מומלצים לכל פרק

עבודת גמר – מינהל רפואי

מס"ד	נושא	היקף עמודים
1	דף שער	1
2	תוכן עניינים	1-2
3	הקדמה	1
4	מבוא	1-2
5	סקירת ספרות (כולל מצגת)	20-30
6	סיכום - דיון ומסקנות	2-4
7	ביבליוגרפיה	1-2
8	נספחים	8
	סה"כ עמודים (לא כולל נספחים) משוער	40

נספח 1 - רשימת נושאי עבודת גמר - מינהל משפטי/רפואי

מצ"ב רשימת נושאי פרויקט גמר לשנת הלימודים _____. נא אישורך.

1. פרטי בית הספר

סמל ביה"ס	שם ביה"ס	כתובת	טלפון	פקס

2. פרטי המורה המנחה:

שם המורה	כתובת המורה	טלפון נייד	mail

3. פרטי התלמיד

מס'	שם התלמיד	ת"ז	נושא העבודה
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			

הערה: נא למלא את הפרטים בטופס ולהעביר **בשני עותקים** למשרד החינוך.

נספח 2 - הצעה לעבודת גמר- מינהל רפואי

פרטי התלמיד:

ת"ז	שם משפחה	שם פרטי	שנת סיום	טלפון בבית	טלפון נייד

פרטי בית הספר:

שם ביה"ס	סמל ביה"ס	כתובת ביה"ס	טלפון ביה"ס	פקס ביה"ס

נושא העבודה

--

ביבליוגרפיה ראשונית:

פרטי המחבר/מחברים	מקור/מקום הפרסום	שנת הפרסום	כותרת/נושא המקור

פרטי מנחה העבודה:

שם	ת"ז	תואר אקדמאי	כתובת
טלפון נייד	Mail	מס' רשיון הוראה	מקצועות הוראה

חתימת התלמיד/ה

תאריך הגשה

הודעת המנחה: הריני מאשר בזאת כי התלמיד הכין הצעה בהנחייתי, קראתי ואישרתי אותה.

חתימת המנחה

תאריך

אישור הטופס ע"י מנהל ביה"ס:

שם מנהל ביה"ס: _____ חתימת המנהל _____ חותמת ביה"ס _____

נספח 3 – משוב הפיקוח להצעת המחקר

משוב הפיקוח להצעת המחקר

שם הנושא _____ שם ביה"ס _____

סמל ביה"ס _____ כתובת _____ פקס _____

א. ההצעה נבדקה ונמצאה מתאימה /

ב. ההצעה נבדקה ונמצאה לא מתאימה מהסיבות הבאות :

שם המפמ"ר _____ חתימה _____ תאריך _____

משוב להצעה מתוקנת:

א. ההצעה נבדקה ונמצאה מתאימה

ב. ההצעה נבדקה ונמצאה לא מתאימה

הערות _____

שם המפמ"ר _____ חתימה _____ תאריך _____

נספח 4 - תכנון לוח זמנים לביצוע עבודת גמר

תכנון לוח זמנים לביצוע עבודת גמר

שם התלמיד _____ שם ביה"ס _____
 שם המנחה _____ סמל ביה"ס _____

תאריך [יקבע ע"י המנחה]	תיאור השלב בעבודה	הערות
	בחירת נושא לעבודה- הגשת הצעת המחקר	בכפוף לאישור ההצעה ע"י הפיקוח
	הגשת ראשי פרקים לעבודה ואישורם ע"י המנחה	לאחר ביקור ראשוני בספרייה רפואית ואיסוף ראשוני של חומר
	איסוף חומרים וכתובת גוף העבודה ע"י כל תלמיד	תוך כדי הנחייה אישית של כל תלמיד במסגרת פגישות אישיות.
	הגשת טיוטת העבודה למנחה לבדיקה ראשונית.	הטיוטא תוגש כשהיא מודפסת. טיוטא בכתב יד לא תתקבל.
	כתיבה של המבוא לעבודה, פרק הסיכום והמסקנות, ביבליוגרפיה ועיצוב העבודה מבחינה ויזואלית- גראפית.	תוך כדי מתן הנחיות ע"י המנחה [יש לשים דגש על ציון מקור ביבליוגרפי, עימוד העבודה, תוכן עניינים ועוד]
	הגשת העבודה בשני עותקים מודפסים וכרוכים למנחה. על התלמיד להוטרף עותק אחד בידיו.	לאחר הגשת העבודות, יקבע ביה"ס בהסכמת המנחה תאריכים להגנה על הפרויקט עם בוחן חיצוני.

נספח 5 – בקשה למינוי בוחן

תאריך _____

הנדון: בקשה למינוי בוחן לעבודות הגמר ב"מינהל רפואי"

אבקש למנות בוחן לעבודות הגמר בהתמחות "מינהל רפואי", לבית ספרנו.

מספר התלמידים הניגשים לעבודת גמר ב"מינהל רפואי" _____.

שם המורה המנחה _____ כתובתו _____

מספר זהות _____ נייד _____ mail _____

בברכה,

שם ביה"ס _____ סמל ביה"ס _____

כתובת _____

טלפון _____ פקס _____

חתימת המנהל _____

נספח 6 - דוגמאות לנושאים אפשריים לעבודת חקר במקצוע: מנהל רפואי

*דוגמאות לנושאים אפשריים לעבודת חקר במקצוע: מנהל רפואי

1. הקשר בין יתר לחץ דם למחלות לב.
2. השפעת העישון על מערכת הלב וכלי הדם.
3. הקשר בין עישון לאסטמה.
4. הקשר בין עישון לסרטן ריאות.
5. השפעת צריכת אלכוהול על מחלות כבד.
6. הקשר בין חשיפה לשמש לסרטן העור.
7. הקשר בין חשיפה לאסבסט לסרטן הריאות.
8. הקשר בין מחלת הסוכרת למחלות לב.
9. הקשר בין לידה מוקדמת והפרעות קשב וריכוז.
10. הקשר בין גנטיקה וסביבה למחלות אוטואימוניות.

*** ניתן לבחור ולחקור כל נושא אחר המורכב מ-2 משתנים בתחום הרפואי.**

נספח 7 – טופס הערכת פרויקט גמר

טופס הערכת עבודת הגמר במינהל רפואי

נושא המחקר - _____

שם ביה"ס - _____ סמל ביה"ס - _____

שם התלמיד: _____ ת"ז: _____

שם התלמיד: _____ ת"ז: _____

הערכת הבוחן	נקודות להערכה	התוכן
	6	מבנה הפרויקט וצורת ההגשה: • דף שער • תוכן עניינים • הגהה • נראות ספר הפרויקט והכריכה
	6	הקדמה • תכלול את הפרטים הבאים (בקצרה): • הסבר בנימה אישית מדוע נבחר הנושא • תיאור קצר של מהלך העבודה
	10	מבוא • הצגת נושא העבודה • מטרת החקר • שאלת החקר • השערת המחקר • מקורות איסוף המידע • מסקנות והמלצות עיקריות מהחקר
	20 8	סקירת ספרות • סקירה נרחבת של 2 משתני החקר • מצגת על נושא העבודה (8 שקפים)

	12	סיכום ומסקנות: • סיכום בהיר וממצה של הנושא • העלאת מסקנות לאור סקירת הספרות
	4	רפלקציה • רפלקציה של כל תלמיד על עבודתו
	2	ביבליוגרפיה
	2	נספחים • טופס הצהרת החקר • משוב הפיקוח להצעת החקר • הצהרה על מקוריות עבודת גמר • מאמרים קשורים לנושא
	70	סה"כ על תקינות ואיכות פרויקט הגמר
	15 5 10	הערכה כללית של הבוחן לאחר ההגנה על הפרויקט - שליטה בתכנים של הנושא -שליטה בממצאים ובמסקנות הנובעות מהם -שליטה ויכולת להשיב על שאלות הבוחן
	100	סה"כ ציון בוחן החיצוני

נספח 8 - טופס הצהרה על מקוריות העבודה

טופס הצהרה על מקוריות העבודה

שם ביה"ס _____ סמל ביה"ס _____ ישוב _____
שם הסטודנט/ית _____ ת"ז _____
שם המורה המנחה _____ ת"ז _____
תעודת הוראה במקצוע : _____ , מספר רישיון ההוראה : _____
כתובת _____
טלפון _____ נייד _____ דוא"ל _____

אני הח"מ, מצהיר בזאת כי עבודה זו נעשתה על ידי בלבד.

פרויקט הגמר נעשה על סמך הנושאים שלמדתי במכללה ובאופן עצמאי ונעשתה בהנחיית המורה המנחה.

אני מודע לאחריות שהנני מקבל על עצמי על ידי חתימתי על הצהרה זו שכל הנאמר בה אמת ורק אמת.

חתימת הסטודנט/ית : _____ תאריך : _____

אישור המנחה האישי

הריני מאשר שהפרויקט בוצע בהנחייתי, קראתי את העבודה ומצאתי כי היא מוכנה לצורך הגשת עבודת גמר בכתת י"ג בהתמחות מנהל רפואי.

תאריך : _____

שם המנחה : _____

חתימה : _____